

Milý kamarát, milí kamaráti.

Pripravila som si pre vás sériu tém s názvom Osobnosti. Táto séria sa týka biblických postáv, ktorých mená sa vyskytujú asi v každom biblickom príbehu. Veľa z nich nás inšpiruje k tomu, aby sme pracovali na svojom tele, duchu a duši. Niektoré sú však upozornením, čo môže spôsobiť ľudská pýcha, nemilosrdnosť, nevraživosť, nenávisť a my sa aj takýmto štýlom vieme inšpirovať, kým by sme určite nechceli byť. Séria je určená pre dorasty a mladšie mládeže. Ja som spracovala 4 osoby, ktoré môžu byť pre vás ako vedúcich alebo následne pre vašich dorastencov či mládežníkov takým príkladom, o čom by ste mohli/o čom by mohli rozprávať. Sériu si môžete natiahnuť na niekoľko postáv, o ktorých sa budete učiť. Je to skvelá príležitosť, ako zapojiť aj vašich dorastencov alebo mládežníkov, aby sa podelili o vlastné osobnosti z Biblie, ktoré ich inšpirujú a čo sa od nich naučili, a naopak, čo chcú zmeniť. Na konci tejto série je pripravená časť, ktorá je venovaná párty, ktorú si môžete zorganizovať ako súhrn všetkého, čo ste sa naučili, na čom pracujete, ako sa vnímate, ako vás vníma okolie, tiež je to priestor na zhodnotenie obdarovaní, ktoré máte, a výborná príležitosť na spoznávanie sa navzájom a taktiež nových ľudí. Verím, že vám to posluží na veľa dobrého. Je už na vás, ako si to prispôsobíte a ako s tým budete pracovať.

Jozef

Keď sa povie meno Jozef, hneď si spomeniem na Jozefa zo Starej zmluvy. Jozef, ktorý bol bratmi predaný do otroctva, z ktorého sa stal jeden z najsilnejších patriarchov Starej zmluvy, ktorý spravoval polovicu Egypta. No dnes nebude reč o ňom, ale o Jozefovi z Novej zmluvy. Možno by niekto povedal, že bol nevýraznou osobnosťou alebo že nebol až tak dôležitý, aby sme sa niečo naučili a inšpirovali sa jeho životom. Ak by sme sa pozreli bližšie a skúmali aj to málinko, čo sa v Písme o ňom píše, všimneme si, že Jozef disponoval obrovskou odvahou.

Jozef pochádzal z galilejského mesta Nazareta. V Evanjeliu podľa Matúša čítame, že Jozef nebol Ježišovým otcom. V rodokmeni Matúš vysvetľuje, že hoci Ježiš nebol fyzickým synom Jozefa, je jeho zákonným synom a preto i potomok Dávida (Jozef išiel do Dávidovho mesta Betlehema, lebo pochádzal z domu a rodu Dávida...). Mária bola Jozefova snúbenica. K obdobiu zásnub medzi vtedajšími Židmi nepatrila žiadny sexuálny vzťah. Zásnuby boli oveľa zaväzujúcejšie než tie súčasné, keďže mohli byť prerušené iba „prepustením“, prakticky rozvodom. Skôr ako si Jozef vzal Máriu za ženu, ukázalo sa, že

bola tehotná, Mária totiž počala z Ducha Svätého. Jozef však bol spravodlivý a nechcel ju vystaviť verejnej hanbe, rozhodol sa, že ju tajne prepustí. Podpísal by potrebné zákonné dokumenty, ale nevystavil by ju verejnému súdu a ukameňovaniu, keďže v tej dobe bolo smilstvo trestané týmto spôsobom. Neskôr však čítame, že sa mu prihovril anjel Pánov, ktorý mu dáva na vedomie, že dieťa, ktoré Mária čaká, sa počalo z Ducha Svätého. Narodí sa syn a dá mu meno Ježiš, ktorý vykúpi svet z hriechov. Jozef urobil tak, ako mu prikázal anjel Pánov, Máriu si vzal za ženu a dieťaťku, ktoré sa narodilo, dal meno Ježiš.

Pre náš vzťah s Kristom (okrem modlitby, čítania si Božieho slova...) je dôležitá aj odvaha.

Už len keď sa pozrieme na to, v akej situácii bol Jozef. Bol „iba“ zasnúbený s Máriou a ona je tehotná. Čiže ak by sme sa na to pozreli očami vtedajšej spoločnosti, buď sa spolu vyspali pred svadbou alebo Mária bola neverná. Jedno horšie ako druhé. Preto ju Jozef chcel prepustiť. No prichádza anjel a povie mu, aby to neurobil a vysvetľuje mu celú vec. Znamená to, že Jozef sa mohol rozlúčiť s dobrým menom a celkovo obaja sa mohli rozlúčiť s dobrou reputáciou. To znamená, že ak chceme mať Ježiša vo svojom živote, vyžaduje si to dávku odvahy. Jozef nás preto inšpiruje svojou odvahou:

1. ODVAHA PRIJAŤ OPOVRHNUTIE TOHTO SVETA

Jozef a Mária – ako sa vtedy pozerala na nich spoločnosť?

Jozef: „Viete, Mária počala z Ducha Svätého, čiže všetko je v poriadku“ – určite by to vtedajšia spoločnosť nepochopila a vysmiali by sa mu rovno do tváre, že čo to hovorí.

Doba sa zmenila, no ľudia sú ešte stále pre svoju vieru utláčaní, prenasledovaní, nepochopení...

Dokonca aj my sa môžeme stretnúť s výsmechom ľudí, ktorým sa snažíme vysvetliť, čo je to mládež a prečo tam chodím. Prečo verím v Ježiša Krista, prečo chodím do kostola, prečo sa modlím... no pre dôverný vzťah s Kristom je, okrem iného, dôležitá odvaha, odvaha prijať opovrhnutie tohto sveta.

Buď ako Jozef a nenechaj sa ovplyvniť tým, čo hovorí svet, čo sa ti spoločnosť snaží predať. Buď odvážny a spoliehaj sa vo všetkom, čo hovorí Kristus.

2. ODVAHA VZDAŤ SA SVOJICH PRÁV ZA NEZÁVISLOSŤ

Doba, kedy sa narodil Ježiš Kristus, bola patriarchálna, čo znamená, že významné postavenie mal muž – otec.

Jedným z práv ako otca, a teda to platí aj pre Jozefa, bolo dať meno svojmu dieťaťu, keď však anjel prichádza za Jozefom, berie mu toto právo, a hovorí, ako sa bude a ako sa má volať jeho syn (...a dáš mu meno Ježiš...) Fúú, a čo urobil Jozef? Poslúchol, bol pokorný a urobil tak, ako mu Pán prikázal. Vzdal sa svojich práv.

Mne osobne sa veľmi ťažko vzdáva niečoho, na čo mám plné právo. A aj keď to urobím, častokrát to všetkým vyhadzujem na oči, akú veľkú obeť som urobila. Vtedy sa pozriem na Jozefa, aký bol pokorný, aký bol tichý, vôbec žiadne mrmlanie, alebo nejaký protest, či výmena, niečo za niečo, potom mi to vrátiš.

Ako si na tom ty? Je prirodzené vzdávať sa práv, na ktoré máš nárok?

V dnešnom svete sa na nás z každej strany valí: buď verný sám sebe; všetko, čo potrebuješ, máš; všetko, čo máš, je všetkým, čo aj potrebuješ; všetko, po čom túžiš, dostaneš, pretože tvoja realita je tvorená tebou; pointa je, že toho práve sa potrebujeme vzdať.

Buď ako Jozef a vzdaj sa svojich práv pre nezávislosť. Boh ma predsa lepší plán a vidí za horizont a to, čo sa ti teraz zdá nemožné a dotýkajúce sa tvojich práv, prináša oveľa viac požehnaní a budovania pre tvoj život.

Preto sa inšpiruj Jozefom a buď odvážny vo vzťahu s Ježišom. Neboj sa prijať opovrhnutie tohto sveta a vzdaj sa svojich práv pre nezávislosť.

Kain

Osobnosti nie sú len pozitívne a med prinášajúce, ale taktiež môžu byť negatívne a určite na nás nemajú najlepší vplyv. Jednou z takýto osobností bol aj Kain, ktorého meno ti je určite známe. Čím nás môže inšpirovať Kain?

V prvej knihe Mojžišovej čítame, že Kain bol prvorodeným synom Adama a Evy. Kain bol roľníkom, čiže obrábal pôdu, pestoval zeleninu a ovocie. Kain mal brata Ábela, ktorý bol pastierom oviec. Príbeh, ktorý čítame, hovorí, že Kain aj Ábel priniesli Hospodinovi obeť. Kain priniesol z plodín poľa a Ábel to najlepšie prvorodené zo stáda, čím poukázal, že celá plodnosť pramení od Hospodina. Kainova obeta sa Hospodinovi nepáčila a preto sa Kain rozzúrila. Hospodin upozornil Kaina, že ak bude dobré robiť, aj na neho bude vzhliadať, no ak bude zlé robiť, hriech už na neho striehne za dverami. Zo žiarlivosti a nenávisti Kain zabil svojho brata Ábela. Hospodin udelil trest Kainovi a uvalil na neho kliatbu. Taktiež môžeme čítať, že Hospodin označil Kaina znamením, aby ho nikto nezabil, lebo kto by zabil Kaina, odnesie si sedemnásobnú pomstu.

Tvrдый príbeh? Veľmi krutý? Môžem sa vôbec niečo naučiť?

Podme sa na to pozrieť poporiadku.

Obidvaja bratia prinášajú obeť Hospodinovi. Kain priniesol Hospodinovi obeť z plodín poľa. Ábel z prvorodeného zo stáda. Na Ábelovu obeť Hospodin vzhliada a na Kainovu nie. Protiklad tu nie je medzi obetou života rastlín a zvierat, ale medzi nedbanlivou a bezmyšlienkovou obetou a vybranou, štedrou obetou. Kainove motívy a postoje boli od začiatku zlé. Kainova obeta neznamenalala „Pane, ďakujem ti, uvedomujem si, že všetko, čo mám, je od teba, a preto dávam to najlepšie,“ Ale „Pane pozri, aký som ja štedrý, že ti prinášam, to čo som Ja vypestoval, môžeš sa ponúknuť!“ Motivácia a postoj srdca sú rozhodujúce a Boh priaznivo vzhliadol na Ábela a jeho obetu kvôli jeho viere (Židom 11,4). Ako reagoval Kain? No, nahneval sa. „To nie je fér, o čo je Ábel lepší ako ja!“ Hospodin upozornil Kaina, prečo sa tak hnevá, keď dobré bude robiť, určite aj na neho bude vzhliadať. Čo si všímame, je, že Kain sa porovnáva, nemôže zniesť, že niekto je lepší ako on a preto plánuje ohavný čin. Zavolá brata von a tam ho chladnokrvne zabije. Prvá vražda bola obzvlášť obľudná, pretože bola spáchaná zámerne a úkladne proti bratovi a proti dobrému človeku. Čo je ešte odpornejšie, že keď sa na Ábela pýta Boh, Kain odpovedá s bezohľadnosťou a ľahostajnosťou (...Som azda strážcom svojho brata?) Hospodin mu udelil trest, no Kain ani teraz nemá v sebe štipku ľútosti a pokory (môj trest je väčší ako vládzem zniesť) – pri konfrontácii s vlastným zločinom a jeho následnou kliatbou Kain neodpovedá ľútosťou, ale sebaľútosťou. Jeho hriech bola bezbožnosť, zlosť, žiarlivosť, podvod, vražda, faloš, sebecko. Výsledkom bolo odcudzenie od Boha samého.

Úspech, niečo znamenať, byť niečo... pre dosiahnutie úspechu je nevyhnutná odhodlanosť. Ale ak korení v telesných túžbach a nie v Božej vôli, môže sa stať nebezpečnou. Júdov list spomína troch mužov, ktorých postoj vyjadruje veta: Chcem to a dostanem to!, tento postoj im však priniesol nešťastie. (11)

Kain sa oddal svojim neviazaným túžbam a jeho vzburá voči Bohu a jeho múdrosti mu spôsobila smrť.

Kain túžil po rovnakej priazni, akú Boh prejavoval Ábelovi, ale nebol ochotný urobiť to, čo jeho brat, Ábel priniesol Bohu obeť z toho najlepšieho, čo mal, Kain Pánovi tiež niečo obetoval, no nie to najlepšie. Boh prijal Ábelovu obeť, ale Kainovu odmietol. Keď Kain vyjadril svoju žiarlivosť a hnev voči bratovi, Boh mu povedal, že pri dverách číha na neho hriech, ale on ju má ovládať.

Kain neskrotil svoju hriešnu vášeň a žiadostivosť a svojho brata zabil, pretože neovládal svoje city, zvyšok života strávil pod kliatbou. Pán Boh mu povedal, že zem bude preňho

neúrodná a on sa bude potulovať ako vyvrheľ vo večnom vyhnanstve. Priniesli mu jeho neskrotené city radosť a úspech?

Ak podľahneme nekontrolovaným pocitom, nedočkáme sa dobrých výsledkov. Avšak nikdy nie je neskoro vrátiť sa. Rada sa učím, pretože učenie mi dáva príležitosť zmeniť zlozvyky. Kain sa nezmenil, preto zahynul, ale ty máš stále šancu, tak ju určite nezmeškaj.

Debora

Našou ďalšou postavou je žena. Žena, ktorá bola naozaj jedinečná. Žila v ťažkých časoch, no aj napriek tomu bola inšpirácie-hodná nielen pre nás, ale aj pre ľudí v tej dobe. Debora. Hovorí ti niečo toto meno? Ak nie, poďme si ju predstaviť.

Po Józuovej smrti sa dobývanie Kanaánu a obsadzovanie území vybojúvalo namáhavo. Ľudu chýbala vedúca osobnosť. Je zrejmé, že doba sudcov bola temným obdobím v histórii Izraela. „V tých dňoch nebolo kráľa v Izraeli. Každý robil, čo sa mu ľúbilo.“ Preto Pán vzbudzoval sudcov. Sudca má špecifický význam. Bola to vyvolená osoba, obdarená Božím duchom a vodcovskými schopnosťami, ktorá dostala od Pána poslanie oslobodiť niektorý izraelský kmeň spod nadvlády nepriateľov. Sudca sa často nazýva aj osloboditeľ. Nemal autoritu kráľa, jeho funkcia bola dočasná, neprenášala sa dedične, ani sa nezískavala voľbou ľudu. Po víťazstve nad nepriateľmi sa sudca tešil veľkej úcte, čo mu umožňovalo viesť ľudí k vernejšiemu zachovávaní zákona a zmluvy s Bohom. Sudca taktiež musel mať usporiadaný rodinný život a dar proroctva.

Debora bola prorokyňa, Lapidotova manželka, pravdepodobne mala deti a bola jedinou sudkyňou v Izraeli. Príbeh, ktorý čítame, sa nachádza v 4. kapitole Sudcov. Sedávala pod palmou a synovia Izraela prichádzali k nej na súd. Debora bola 4. generácia sudcov, 1107 p.n.l. To, že bola sudkyňa, nebolo úplne štandardné. Sám Barák (syn blesku) bol zástanca myšlienky, že ženy by nemali byť sudkyne. Keď sa tento príbeh odohral, Debora mala len 40 rokov, bola veľmi mladá.

Meno Debora znamená včela. Včely sú známe usilovnosťou, ale aj tým, že tvoria vzácny produkt – med. Debora ako prorokyňa hovorila Božie slovo. Keď Izrael páchal hriech, Hospodin ich vydal do rúk kanaánskeho kráľa Jabina. Jeho vojvodca Sisara ich dvadsať rokov utláčal. Izrael v pokání volal k Pánovi a on ho vypočul. Debora zavolať Baraka z Neftaliho Kadesa a povedala mu: „Pán, Izraelov Boh, ti rozkazuje: Choď, tiahni na vrch Tábor a vezmi so sebou desaťtisíc mužov z Neftaliho synov a zo Zabulonových synov!

Jabinovho vojvodu Sisaru ti s jeho vozmi a zástupmi privediem k potoku Kišon a dám ti ho do ruky.“ Barak neodporoval, svoju poslušnosť Bohu však podmienil: „Ak pôjdeš ty so mnou, pôjdem aj ja, ale ak ty nepôjdeš, nepôjdem ani ja.“ Jej odpoveď bola zároveň aj pokarhaním: „Pravdaže pôjdem s tebou, ale sláva z výpravy, na ktorú sa vyberáš, nebude patriť tebe, lebo Pán vydá Sisaru do ruky ženy.“ Spolu so sudcom Barakom a ženou menom Jahel porazili nepriateľa Božieho ľudu, Siseru. Víťazstvo Debory nad Siserom sa začína ako próza, potom ho oslavuje pieseň. V čase kanaánskej hrozby zo severu sa Izraeliti nevedeli zjednotiť k nejakej akcii, až kým ich žena Debora nezvolala do Hospodinovho boja. Pretože izraelskí bojovníci nemali odvahu postaviť sa a čeliť nepriateľovi, sláva víťazstva išla žene.

Debora bola odvážna, disponovala múdrymi rozhodnutiami a taktiež bola podriadená Pánu Bohu. Nebola namyslená ani prehnaná feministka. Nemyslela si o sebe viac ako bola. Veľkosť Debory spočíva v tom, že využívala svoju silu, aby posilňovala mužov ako vodcov a ochrancov, aby bol Boh oslávený a národ oslobodený. Inak by nepovzbudzovala Baraka, aby sa chopil svojej úlohy. Vo svojej piesni by neoslavovala úspechy mužov, ale svoje vlastné. Keď chýbajú muži, Boh niekedy dovolí, aby ženy mužov zastúpili, ale nie aby ich nahradili. Debora je cnostná žena, ktorá chce oslavovať Boha životom podľa Božích princípov. Cez ňu prišiel začiatok vyslobodenia. Ženy niekedy iniciujú veľké udalosti. Debora bola „mediálne“ známou ženou v Izraeli, zatiaľ čo Jahel bola úplne neznáma žena z púšte. A práve tej najobyčajnejšej žene dal Pán milosť poraziť najmocnejšieho nepriateľa. Debora to vedela, no nesnažila sa uchmatnúť slávu inej ženy pre seba. Práve naopak. Vo svojej piesni žehná Jahel nad všetky ženy v stane. Skutočné Božie ženy nepociťujú závisť jedna voči druhej. Vedia, že obidve bojujú za Boha v tom istom tíme, každá jedinečným a nenahraditeľným spôsobom. Možno nie sú mediálnymi hviezdami a nezdierať sa na sociálnych sieťach luxusné dovolenky, najnovšie šperky či drahý kabriolet. Ich zdieľanie však presahuje hranice večnosti. Zdieľajú totiž to, čo pre ne robí ich Boh. Toto sú skutočné hviezdy, ktoré nikdy nezhasnú. Ich mená sú zapísané v nebi.

Aj ty môžeš byť ako Debora, preto v modlitbách pros za duchovné dary.

Keď máš ísť do boja, kto sú tvoje kmene?

Ktorú Deborinu vlastnosť by si chcela mať?

Akými 3 veľkými slovami by si opísala samu seba ? (D: vodca, sudca, pesničkárka)

Našou druhou osobnosťou bude žena, ktorej príbeh inšpiruje najmä oddaným priateľstvom a láskavosťou. Žena, po ktorej je pomenovaná jedna z kníh Starej zmluvy, Rút.

Rút bola mladá žena z Moábu, z opovrhovaného národa, prastará matka Dávida, čiže ženským predkom Ježiša Krista. V tej dobe postavenie žien nebolo veľmi významné. Žena nemohla vyučovať, nemohla byť pomazaná za kráľa, ani sudkyňou (až na výnimku Deboru). Bola podriadená svojmu mužovi, starala sa o domácnosť, rodila deti, spoločnosť nimi dosť opovrhovala, akoby boli o niečo menej ako muži. Rút žila v období sudcov. Kniha je najmä príbehom o Noeminej premene zúfalstva ku šťastiu prostredníctvom nesebeckého, Bohom požehnaného skutku Rút a Boaza. Noemi sa posunie od prázdnoty k naplneniu, od biedy k istote a nádeji. Noemi najprv zomrie manžel a neskôr aj obaja synovia, po ktorých zostali manželky Rút a Orpa. Noemi sa rozhodla poslať obe nevesty domov k ich rodinám. No Rút nechcela odísť a nedala sa odbiť naliehaním Noemi a tak ostala s ňou. Už začiatok príbehu naznačuje, že Rút bola veľmi milá a správala sa veľmi úctivo. Jej oddanosť Noemi je úplná, aj keď pre ňu nemá žiadnu budúcnosť okrem toho, že bude zdieľať Noeminu biedu. Rút, neizraelitka, prisahá oddanosť Noemi v mene izraelského Boha, čím ho prijíma za svojho Boha. V príbehu ďalej čítame, ako sa Rút pobrala pracovať, aj napriek tomu, že bola cudzinka a osamelá mladá žena, na poli bola vystavená nebezpečenstvu, no bola odhodlaná postarať sa o svoju svokru. Neskôr však sa Rút opäť vydá za ďalekého príbuzného Boaza, ktorý sa preukázal lojalnosťou, spravodlivosťou a láskavosťou.

Rút už nie nedržalo, aby bola so svojou svokrou, keďže nemala muža, no aj napriek tomu sa rozhodla starať. Neboli rovesníčky, dokonca Noemi bola o niečo staršia, mohla mať toľko rokov ak jej matka. Tomu hovorím priateľstvo. Oddané, nesebecké a medzigeneračné. Vážila si ju a nesmierne ju ľúbila. Skús sa pozrieť na svoje priateľstvá a vzťahy. Správaš sa úctivo. Miluješ ich ozajstne a dávaš ich potreby pred tie svoje. Koho si máš viac vážiť?

Príbeh Rút predstavuje úchvatné príklady životov, ktoré v rámci každodenných záležitostí stelesňujú lásku, ktorá dáva samu seba, lásku, ktorá naplňuje Boží zákon. Taká láska odráža Božiu lásku v úžasnom prepojení ľudských a Božích skutkov. Z pohľadu Božej láskavosti sú také životy požehnané a sú požehnaním.
